

et alterum ad boream exhibebit, ne piscarie inferiores per violentam aque superioris reclusionem videantur in posterum minus juste impediri, annuimus et concedimus pro fideli servicio nobis exhibito, et in posterum exhibendo, ad tempus quo gracia nostra exigerit. Prohibentes firmiter et districte, ne quis, cuiuscunque condicionis aut status fuerit, contra hanc nostram gratiam ipsum impedire vel molestare presumat, prout nostram ulcionem Regiam duxerit euitandam. Datum Lyncopie anno Domini MCCLXXXVIII^o. profesto beatorum Petri et Pauli Apostolorum. In huius rei testimonium et evidenciam pleniorum Sigillum nostrum ad causas hiis litteris duximus affigendum.

In huius visionis evidenciam sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum Wanga anno Domini MCCCXXII. Dominica ante festum beate Margarete virginis.

På fränsidan. Eet Erkebisp Oleffs aff Vpsal oc andre Rikens Radhs Vidisse ouer Kong Magnusse Breff, ther han lænte Her Knut Mattisson Gots met i Akerboherret for siin thieniste.

Sex sigill læra vara i behåll.

2339.

1322 d. 20 Juli.

Skara.

Ärkebiskop OLOF, Biskoparne CARL i Linköping och Bo i Wexiö, Drotset KNUT JONSSON m. fl. Rikets Råd ingå en fast förening, att troget tjena Konung Magnus under hans omyndiga år, att inbördes bistå hvarandra samt förgäta all gammal tvist och ovilja, att motarbeta Hertiginnan Ingeborgs inflytande på regeringsärenderna, att utestänga alla utlänningar, m. m., underkastande sig Ärkebiskopens och Biskop Carls dom och kyrkans bann, ifall denna förening brytes.

J. Brasks Saml. afskr. i Riks-Arch. Sign. J. 11. p. 1*.)

Omnibus presentes litteras inspecturis OLAUUS dei gracia archiepiscopus vpsalensis KAROLUS lincopensis BOECIUS vexionensis eiusdem gracia episcopi

*) Originalt till detta dokument har förvarats i K. Riks-Archivet, enligt E. RUNELLS (PALMSKÖLDS) Register, men förgicks troligtvis vid slottsbranden 1697. En afskrift efter detta original, med 23 afritade sigiller, förekommer i HADORPHS stora Copiebok (*Sign. E. 80 b*) pag. 22, men så felaktig och ofullständig, att den icke kunnat här aftryckas. Efter denna afskrift, i några fall förbättrad, men likväl i många afseenden felaktig, har handlingen blifvit aftryckt af HADORPH i Bihangt till *Rimkrönikorne* (2 Del. p. 13). Tvenne afskrifter förekomma i Riks-Archivets samling, *Sign. J. 3* eller *ø*, pag. 145 och 147, båda, som det synes, från 1600-talets början, af hvilka den första (här signerad *J. 3. a.*) är värdslösare än alla de öfriga, den andra (signerad *J. 3. b.*) närmast öfverensstämmer, om man undantager nomina propria och vissa grofva fel, med den Braskiska (*Sign. J. 11.*), hvilken jag lagt till grund för texten. Enligt anteckningen vid slutet, synes denna sednare afskrift vara tagen efter ett original, som förvarats i Linköpings domkyrka, (förmodligen detsamma som sedan kommit till Riks-Archivet) eller möjligen ur *Registrum Ecclesie Lincopensis perg.*, i hvilken händelse detta dokument funnits på något af de numera beklagligtvis bortskurna bladen. Bland PERINGSKÖLDS samling af *Diplomata Regum* finnes en afskrift, tagen efter *J. 3. a.* men sedan rättad, förmodligen efter *J. 3. b.* De viktigaste olikheterna uti ofvan anförda kopior (utom PERINGSKÖLDS) upptagas här nedanför:

KANUTUS JOGHENSSON ¹⁾ domini regis Suecie ²⁾ dapifer ERICUS WOLDEMARSSON ³⁾ MATTHIAS KÆTILMUNDSON ⁴⁾ PHILIPPUS VLFFSON KANUTUS MAGNUSSON BIRGERUS PÆDERSSON ⁵⁾ BOO NICLISSON ⁶⁾ HAQUINUS LÆMMA ⁷⁾ THURIRUS KÆTILSSON LAURENCIUS WLFFSON TORKILLUS ANDRISSON ⁸⁾ NICOLAUS BIÖRNSSON ⁹⁾ TORDO BONDE ¹⁰⁾ ERICUS THURISSON GISLO ELINASSON ¹¹⁾ KAROLUS TWKESON ¹²⁾ INGEUALLUS ¹³⁾ HESTRIDASON ¹⁴⁾ STEPHANUS RÖRIKSON ¹⁵⁾ KAROLUS ORISTOSON ¹⁶⁾ ALGOTUS IOGHENSSON ¹⁷⁾ NICOLAUS KÆTILSON MAGNUS NICLASSON ¹⁸⁾ SUNO JOGHENSON ¹⁹⁾ milites PHILIPPUS cancellarius decanus ²⁰⁾ Lincopensis THURIRUS prepositus Scarensis KAROLUS Lincopensis et ²¹⁾ Scarensis canonicus ERENGISLO ²²⁾ NÆSTKONUNGXSON ²³⁾, MAGNUS BENDICTSON ²⁴⁾ RAUALLUS ²⁵⁾ MAGNUSSON JOHANNES TOLFFSON GREGORIUS MAGNUSSON et KAROLUS NESTKONUNGSON ²⁶⁾ armigeri magnifici principis domini regis Suecie ²⁷⁾ conciliarij (!) Salutem in domino sempiternam ²⁸⁾ Nouerint vniuersi quod nos Anno domini MCCXXII ²⁹⁾ die beate ³⁰⁾ Margarethe virginis Scaris pro regni negociis constituti fide media promisimus quod illustri principi domino nostro Domino magno noruegie Suecieque ³¹⁾ regi ³²⁾ erici condam ³³⁾ ducis Sueorum filio fideliter et constanter totis viribus seruiemus ³⁴⁾ regimini et prouisioni ³⁵⁾ regni sue [æ: sui] Suecie tempore puericie ³⁶⁾ sue fideliter intendentes sicut coram deo et eodem domino nostro rege cum ad annos discrecionis peruenerit parati erimus respondere, Jtem eodem die pactum confederacionis et concordie iniuimus et fide media vnanimiter promisimus quod quilibet ³⁷⁾ nostrum in omnibus causis et casibus, alteri, tamquam proprio fratri fideliter et ³⁸⁾ viriliter astabit ipsius honorem profectum ³⁹⁾ et comoda tamquam propria occulte et ⁴⁰⁾ manifeste promouendo incommodisque dampnis et periculis ipsius quantum

¹⁾ *E. 80.* Jonsson. *Rimkr.* Jonson. J. 3. a. Joanson. J. 3. b. Jochimson. — ²⁾ *E. 80.* Swethiæ. — ³⁾ *E. 80.* Waldemarsson. De öfriga: Waldemarson. — ⁴⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Kætilmundæson. — ⁵⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Pætarsson. J. 3. a. Peterson. — ⁶⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Niclæsson. J. 3. a. Niclason. — ⁷⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Læmæ. J. 3. a. Lemma. — ⁸⁾ *E. 80.* Thörkillus Andræsson. *Rimkr.* Thörchillus Andræsson. J. 3. a. Torchillus Anderson. — ⁹⁾ J. 3. a. Biörson. — ¹⁰⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Bonda. J. 3. a. Boonde. — ¹¹⁾ *E. 80.* Ælinæsson. *Rimkr.* Elinæsson. J. 3. a. Ælinson. — ¹²⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Tukæsson. J. 3. a. Tuceson. — ¹³⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Ingevaldus. J. 3. a. Ingevaldus. — ¹⁴⁾ *E. 80.* Estridhæsson. *Rimkr.* Estridhæson. J. 3. a. Estridason. — ¹⁵⁾ J. 3. a. Rorichson. — ¹⁶⁾ *E. 80.* Oristesson. J. 3. a. Öristason. — ¹⁷⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Jonsson. J. 3. a. Joanson. — ¹⁸⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Niclæsson. — ¹⁹⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Jonsson. J. 3. a. Joanson. Uti J. 3. b. äro efter "Philippus Ulfsson" några bland Riddarnes namn utslutna, andra uppenbart förvridna, så att de icke förtjent här anmärkas. — ²⁰⁾ J. 3. a. et Decanus. J. 3. b. Decanu. — ²¹⁾ "Et" saknas i *E. 80* och *Rimkr.* — ²²⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Æringislo. J. 3. a. Erngislo. — ²³⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Næskunungsson. J. 3. a. Næskonungson. J. 3. b. Næstkonungson. — ²⁴⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Bendictsson. J. 3. a. Benedicson. — ²⁵⁾ *E. 80,* *Rimkr.* och J. 3. a. Ragualdus. — ²⁶⁾ *E. 80* och *Rimkr.* Næskunungsson. J. 3. a. Næskonungson. J. 3. b. Næskonungson. — ²⁷⁾ *E. 80.* Swethiæ. — ²⁸⁾ J. 3. b. sempiterno. — ²⁹⁾ *E. 80* och *Rimkr.* vicecino secundo. J. 3. a. 1322. — ³⁰⁾ J. 3. b. sanctæ. — ³¹⁾ *E. 80.* Swechiæque. — ³²⁾ *Rimkr.* Regis. — ³³⁾ De öfriga: quondam. — ³⁴⁾ J. 3. a. seruiemus totis viribus. — ³⁵⁾ J. 3. b. Regimen et prouisionem. — ³⁶⁾ *E. 80,* *Rimkr.* och J. 3. a. provinciæ. — ³⁷⁾ *E. 80.* quibus. *Rimkr.* quivis. — ³⁸⁾ "fideliter et" uteglömda i J. 3. a. — ³⁹⁾ *E. 80* och *Rimkr.* præsertim. — ⁴⁰⁾ J. 3. a. vel.

poterit resistendo nec⁴¹⁾ vnus ab alio⁴²⁾ minis vel blandimentis muneribus vel alleccionibus⁴³⁾ seu alio quocumque colore ficticio separetur⁴⁴⁾ Et si contingat quod deus auertat⁴⁵⁾ vnum contra alium verbo consilio vel opere occulte vel manifeste delinquere propter hoc non debet contra eum aliquam displicencie notam concipere nec ab vnione et concordia inter nos promissa⁴⁶⁾ quomodo libet resilire Sed coram domino dapifero nostro⁴⁷⁾ et⁴⁸⁾ regni consiliariis intimare vt si qua⁴⁹⁾ per aliquem inordinate facta fuerint per ipsum et alios regni consiliarios racione preuia⁵⁰⁾ corrigantur⁵¹⁾ Jtem concordauimus et fide qua⁵²⁾ supra promisimus quod omnes⁵³⁾ discensiones⁵⁴⁾ et rancores⁵⁵⁾ quos vnus⁵⁶⁾ contra alium siue diebus domini Birgeri⁵⁷⁾ regis siue temporibus dominorum ducum Erici et Valdemari⁵⁸⁾ siue postmodum tempore guerre⁵⁹⁾ vel⁶⁰⁾ pacis vsque in hodiernum diem quocumque modo conceperat⁶¹⁾, illos vnusquisque⁶²⁾ de corde suo radicitus dimiserat [c: demittat]⁶³⁾ numquam⁶⁴⁾ de cetero ad memoriam reuocandos⁶⁵⁾ Jtem si quis alicui nostrum obicere⁶⁶⁾ voluerit culpam quamcumque tamquam per ipsum commissam ante hanc diem omnes nos illi cui tale quid obicitur⁶⁷⁾ vita et bonis astabimus ad ipsum defendendum suamque⁶⁸⁾ innocenciam ostendendam Jtem quod nullus nostrum sine alio aut⁶⁹⁾ aliquis sine voluntate beneplacito et consensu tocius consilii regni Suecie⁷⁰⁾ domine nostre domine Ingeburgi⁷¹⁾ ducisse Sueorum⁷²⁾ relicte domini Erici⁷³⁾ ducis aliquo confederacionis vinculo se astringere⁷⁴⁾ debeat aut eciam prius cum eadem initum obseruare Et precipue ad aliquem principatum seu regimen regni Vltra id quod alie regine seu ducisse ab antiquo habuerant⁷⁵⁾ procurandum Nichilominus omnem honorem et⁷⁶⁾ reuerenciam quam aliis reginis et ducissis Sueorum⁷⁷⁾ exhibueramus et⁷⁸⁾ exhibemus eidem domine nostre tamquam matri domini nostri regis voluntarie cum⁷⁹⁾ omni promptitudine impendere volumus vt tenemur dum tamen ipsa⁸⁰⁾ nulla obnoxia, aut regno suecie⁸⁰⁾ seu eiusdem incolis nociua procurare voluerit vel fouere Jtem quicumque cuiuscumque status condicionis vel preeminencie alienigenas et⁸¹⁾ extraneos

⁴¹⁾ E. 80. ne. — ⁴²⁾ J. 3. b. aliquo. — ⁴³⁾ J. 3. b. alleccionibus. — ⁴⁴⁾ J. 3. b. separari. J. 3. a. separetur ändradt till separari. — ⁴⁵⁾ J. 3. a. clementer auertat. — ⁴⁶⁾ J. 3. a. permisimus. — ⁴⁷⁾ J. 3. b. nostro Dapifero. — ⁴⁸⁾ E. 80. a. — ⁴⁹⁾ J. 3. a. quæ. I J. 3. b. är detta ord uteslutet. — ⁵⁰⁾ J. 3. b. prima. — ⁵¹⁾ E. 80. corrigant. — ⁵²⁾ E. 80 och Rimkr. quam. — ⁵³⁾ E. 80. omnis. — ⁵⁴⁾ E. 80 och Rimkr. dissensiones. — ⁵⁵⁾ E. 80 har lakun för detta ord. Rimkr. rancorem. — ⁵⁶⁾ E. 80 vnus. — ⁵⁷⁾ E. 80 och Rimkr. B. J. 3. a. beatæ. — ⁵⁸⁾ E. 80 och Rimkr. E. et W. — ⁵⁹⁾ J. 3. b. guerere. — ⁶⁰⁾ J. 3. a. et. — ⁶¹⁾ E. 80. ceperat. J. 3. a. conceperit. — ⁶²⁾ E. 80. vnus quisque. — ⁶³⁾ E. 80 har lakun för detta ord. J. 3. a. och J. 3. b. demittat. — ⁶⁴⁾ J. 3. b. et nunquam. — ⁶⁵⁾ E. 80 och J. 3. b. reuocandas. — ⁶⁶⁾ E. 80 och Rimkr. obicere. J. 3. a. och b. obijcere. — ⁶⁷⁾ E. 80 obicitur. Rimkr. och J. 3. a. obijcitur. — ⁶⁸⁾ J. 3. b. suam. — ⁶⁹⁾ "aut" saknas i J. 3. b. — ⁷⁰⁾ E. 80. Swechiæ. Rimkr. Suechiæ. — ⁷¹⁾ E. 80 och Rimkr. I. — ⁷²⁾ J. 3. a. Sueorum. — ⁷³⁾ E. 80 och Rimkr. E. — ⁷⁴⁾ J. 3. b. constringere. — ⁷⁵⁾ E. 80. habuerunt. J. 3. a. habuerint. — ⁷⁶⁾ "et" utesl. i J. 3. a. — ⁷⁷⁾ J. 3. a. Sueorum. — ⁷⁸⁾ E. 80. Rimkr. J. 3. a. et cum. — ⁷⁹⁾ J. 3. b. illa. — ⁸⁰⁾ E. 80 och Rimkr. Svechiæ. J. 3. a. Sueorum. — ⁸¹⁾ E. 80 och J. 3. a. vel. I J. 3. b. är "et" uteslutet.

traneos intra ⁸²⁾ limites et ⁸³⁾ dominiū regni suecie ⁸⁴⁾ sine voluntate et consensu tocius concilij regni Suecie ⁸⁵⁾ introduxerit ⁸⁶⁾ vel introductos confortauerit ⁸⁷⁾ debemus tam introducenti quam introductis viriliter et ⁸⁸⁾ vnanimiter nos opponere ipsos ⁸⁹⁾ totis viribus impediendo, et tamquam proprios emulos infestando Si vero aliquis vel aliqui inuenti fuerint (quod absit) qui extraneis sic ⁹⁰⁾ introductis se associare voluerint seu eorum parti adhererint aut aliqua premissorum ⁹¹⁾ non seruauerint non solum bona illius aut illorum debent fisco regio applicari verum eciam ipse vel ipsi debent omni honore destitui et priuari Item si contra aliqua ⁹²⁾ premissorum ⁹³⁾ venerimus submittimus nos spontanee iurisdictioni dominorum archiepiscopi vpsalensis ⁹⁴⁾ et episcopi Lincopensis et plenam auctoritatem eis ⁹⁵⁾ committimus vt ipsi possint appellacione remota predicta non seruantem vel non ⁹⁶⁾ seruantes excommunicare, et excommunicatos per regnum Suecie ⁹⁷⁾ publice nunciare ⁹⁸⁾ In omnium igitur premissorum euidentiam firmiorem sigilla nostra presentibus ⁹⁹⁾ sunt appensa Datum et actum Anno Die et Loco supradictis ¹⁰⁰⁾.

Nedanföre står följande anteckning: Originales supradictarum litterarum Require in ecclesia Lincopensi.

2340.

1322 d. 1 Aug.

Wårfruberga.

Kyrkoherden MATHIAS i Herkeberga, BOTOLF och GUDVAST, hans bröder, borthyta till Wårfruberga kloster jord i Husaby Vingru och Ekeby, mot jord i Söderby.

Orig. på perg. i Kongl. Bibl.

Omnibus presentes litteras jnspecturis MATHIAS curatus animarum in herkibierghum BOTHULPUS et GUDUASTUS fratres sui, salutem jn domino sempiternam, pateat omnibus manifestum quod quoddam concambium prediorum cum religiosis dominabus et deuotis, domina kÿnigundi abbatissa, et conuentu in monte beate virginis, fecimus jn hunc modum, videlicet quod ego botulphus ipsis dominabus octo solidos terre cum dimidio in husaby vingro cum

⁸²⁾ J. 3. a. inter. — ⁸³⁾ E. 80. vet (sic!). — ⁸⁴⁾ E. 80 och *Rimkr.* Swechiæ. — ⁸⁵⁾ Orden från och med "sine" till "Suecie" uteglömda i J. 3. a. — ⁸⁶⁾ J. 3. b. introducere. — ⁸⁷⁾ J. 3. a. confortauerit introductis. — ⁸⁸⁾ "et" uteslutet i J. 3. b. — ⁸⁹⁾ J. 3. a. proprijs (i st. f. ipsos). — ⁹⁰⁾ E. 80 och *Rimkr.* seu. J. 3. a. vel. — ⁹¹⁾ J. 3. a. aliquid promissorum. — ⁹²⁾ J. 3. a. aliquid. — ⁹³⁾ J. 3. b. promissorum. — ⁹⁴⁾ J. 3. a. Ubsaliensis. — ⁹⁵⁾ J. 3. a. ipsis. — ⁹⁶⁾ non. uteslutet i J. 3. b. — ⁹⁷⁾ E. 80 och *Rimkr.* Swechiæ. — ⁹⁸⁾ J. 3. b. renunciare. — ⁹⁹⁾ J. 3. b. præsentia. — ¹⁰⁰⁾ J. 3. b. ut supra.